Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Національний авіаційний університет
Управління державної служби якості освіти у Київській області
Marta Abreu Central University in Las Villas (Cuba)
Білоруський державний педагогічний університет імені Максима Танка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Криворізький державний педагогічний університет
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
КЗ КОР «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДИСКУРС: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ДОСВІД»

– Київ-2021–

К 37.01 : 001 (082)
М 71

Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Міждисциплінарний дискурс: теорія, практика, досвід» / Відповідальний редактор проф. Т.Ю. Дудка. – К., 2021. – 135 с.

Матеріали збірника друкуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідальність несуть учасники конференції

Коростельова Євгенія, Сиротюк Володимир Міждисциплінарні зв'язки в проєктній діяльності з фізики учнів основної школи	73-77
Кузик Ілля, Кух Аркадій Інструменти SMART освіти та їх використання	78-82
Мальченко Світлана, Царинник Микита Використання мобільних технологій для організації дослідницької діяльності учнів під час вивчення астрономії	83-88
Мицик Марія, Стецик Сергій Метод проєктів у контексті сучасної освіти: викладання фізики	89-91
Пищаль Андрій, Кух Аркадій Застосування віртуальних конструкторів у постановці навчального експерименту з фізики	92-98
Познанський Роман, Кух Аркадій Технологія доповненої реальності на уроках фізики	99-102
Чумак Микола Психолого-педагогічна поліспектральність феноменів учіння та навчання (на прикладі освоєння учнями фізичних законів)	103-105
Шийка Ярина, Марчук Сергій Шкільна політика давньоруських князів	106-110
Воєвода Лілія Компетентнісний підхід при вивченні фізики	111-114
Гриценко Анна Факультативні заняття як засіб підвищення рівня навчальних досягнень учнів з фізики	115-118
Кошинська Марина Система контролю і оцінювання знань учнів в курсі фізики 7 класу	119-122
Підгорний Олександр, Мартинюк Михайло Фізична картина світу, як основна складова при формуванні цілісної наукової картини світу в майбутніх учителів природничих наук	123-125
Стецик Сергій Педагогічні технології, методи, форми і прийоми організації креативної діяльності здобувачів освіти	126-130
Шкуренко Олександра Цифрові інструменти дистанційного навчання у ЗВО	131-134

ФІЗИЧНА КАРТИНА СВІТУ, ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ПРИ ФОРМУВАННІ ЦІЛІСНОЇ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК

Підгорний Олександр Васильович
здобувач наукового ступеня,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
o.v.pidgornyi@gmail.com
Мартинюк Михайло Тадейович
доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член НАПН України

Пріоритетним напрямом реформування вищої школи є її інтеграція у світовий освітній простір, яка виступає джерелом розвитку у молоді цілісного світосприйняття, методологічною основою розкриття єдності явищ об'єктивної дійсності, що сприяє створенню системного образу світу. Інтеграція як процес створення цілісної і багатовимірної картини світу сьогодні набуває статусу одного з провідних методологічних принципів освіти.

Проблема формування цілісної картини світу в майбутніх учителів природничих наук є досить важливою проблемою на сучасному етапі розвитку освіти, особливо це пов'язано із реалізацією ідей Нової української школи.

За своєю суттю «картина світу» є феноменом, який виникає у свідомості людини (Л. Виготський, О. Леонтьєв). Вперше термін «картина світу» був запропонований у фізиці для визначення «фізичної картини світу» в кінці XIX –

початку XX (Г. Герц, М. Планк). Проте, це поняття набуло широкого розмаїття та популяризації у багатьох науках: філософії, педагогіці, психології, соціології та інших. У енциклопедичному словнику, визначено, що картина світу – це одна із форм світоглядного подання об'єктивної реальності в суспільній свідомості, вона являє собою образ освоєної в практиці дійсності, компонент світогляду. Цілісна картина дійсності є узагальненим образом соціального середовища, що становить вихідну умову людського буття, створюється в процесі практичної діяльності людей [2].

Особливе місце у формуванні світогляду традиційно відводилося фізиці. Сьогодні, коли прийшло нове осмислення науки, фізика постає не просто як фундамент сучасного розуміння світу, а як елемент загальнолюдської культури і спосіб реалізації особистості у природному та соціальної дійсності.

Одна із основних складових природничо-наукової картини світу є фізична картина світу . Вона вважається ідеальною моделлю природи, що включає загальні поняття, принципи, гіпотези фізики і характеризує певний етап її розвитку [3]. До основних компонентів фізичної картини світу (В.Єфіменко, С.Кам'янецький, М.Мартинюк, В.Орлов та ін.) відносять філософські ідеї, фізичні теорії та загальнонаукові принципи.

Фізична картина світу має певну структуру. До неї входять уявлення про матерію, простір і час, рух і взаємодію, а також фізичні теорії.

Ключовим у фізичній картині світу служить поняття «матерія», на яке виходять найважливіші проблеми фізичної науки. Таким чином зміна фізичної картини світу тісно пов'язана зі змінами уявлень про матерію. В історії фізики це відбувалося декілька разів. На початку було здійснено перехід від атомічних, корпускулярних (перериваних, дискретних) уявлень про матерію до континуальним (безперервним). Після цього, у XX столітті, континуальні уявлення були замінені сучасними квантово-польовими. Отже, можна говорити про три фізичні картини світу які послідовно змінювали один одного: механістична картина світу, електромагнітна картина світу,

квантово-релятивістська фізична картина світу

Світогляд людини – це надзвичайно складне особистісне утворення, і отримання однозначних, а тим більше кількісно виражених даних про стан світогляду навряд чи взагалі можливо. Хоча на заняттях з фізики можна спробувати отримати певні судження про сформованість фундаменту світогляду в рамках природничо-наукового і деяких елементів гносеологічного аспекту світогляду, про наявність певних поглядів і переконань студентів, а також про сформованість окремих рис їх мислення [1].

У зв'язку із стратегічним оновленням української системи освіти, проблема формування цілісної картини світу є одним із ключових завдань, так як впливає на розширення світогляду, панорамності мислення.

Отже, формування цілісної природничо-наукової картини світу – складний, багатогранний процес, який потребує ретельної підготовки вчителя. Тому він буде ефективнішим, якщо створити сприятливе освітнє середовище, використовувати інтегрований підхід до навчання, спонукати студентів до власних пошуків та відкриттів, бути готовим до імпровізації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко С. У. Формування у дорослих сучасної наукової картини світу : монографія. Київ, 2013. 220 с.

2. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; голов. ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1056 с.

3. Растьогін М.Ю. Фізична картина світу як складова наукової картини світу та її місце у системі світоглядних знань / М.Ю.Растьогін // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). – Бердянськ : БДПУ, 2008. – Вип.1. – С. 167 – 171.

Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Міждисцтплінарний дискурс: теорія, практика, досвід» / Відповідальний редактор проф. Т.Ю. Дудка. – К., 2021. – 135 с.